

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
Національного аерокосмічного
університету
«Харківський авіаційний інститут»
_____ 2025 р., протокол № _____

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

галузі знань

D «Бізнес, адміністрування та право»

назва галузі знань

спеціальність

**D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»**

назва спеціальності

кваліфікація

**Бакалавр фінансів, банківської справи, страхування
та фондового ринку**

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2025 р.

В. о. ректора Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

_____ Олексій ЛИТВИНОВ
наказ № _____ від _____ 2025 р.

Харків 2025

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму (ОПП) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ) започатковано з метою продовження реалізації ОПП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (ID 60170) першого (бакалаврського) рівня вищої спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у зв'язку зі змінами у переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України 30 серпня 2024 р. № 1021) «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» з урахуванням:

– Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2011 р., № 1341 (зі змінами));

– стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 729 від 24.05.2019 р.).

Модернізацію освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» проведено групою забезпечення ОПП Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1	Гарант освітньої програми:	Гребенікова О. В.	– канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
2	Члени групи:	Ліхоносова Г. С.	– д-р екон. наук, професор, професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування
		Фурсова В. А.	– канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються

ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 і встановлює:

- обсяг та термін навчання бакалаврів;
- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку бакалаврів за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»;
- роботодавці для отримання інформації щодо академічного та професійного профілю випускників;
- компетентні фахівці з визнання документів про вищу освіту;
- приймальна комісія Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».

Освітня програма поширюється на кафедри Університету, залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

1 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

1.1 Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 (зі змінами).

1.2 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами).

1.3 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266.

1.4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОНУ № 729 від 24.05.2019 р.).

1.5 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579.

1.6 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 (зі змінами).

1.7. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 р. № 1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

1.8. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>

1.9 Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету (зі змінами).

1.10 A A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. -Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.

1.11 A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, No. 60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>

1.12 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М.Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

1.13 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. – (Національний класифікатор України).

1.14 Класифікатор професій: ДК 003:2010. – Чинний від 01.11.2010. – (Національний класифікатор України).

1.15 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. І доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред.. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК» ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D2 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute» Department of Management and Business Administration
Ступінь вищої освіти	Бакалавр Bachelor`s Degree
Галузь знань, спеціальність та назва кваліфікації	Галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право Field of Study D Business, Administration and Law Спеціальність – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Program Subject Area – Finance, Banking, Insurance and Stock Market Кваліфікація – бакалавр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку Qualification – Bachelor of Finance, Banking, Insurance and Stock Market
Офіційна ОПП	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Finance, Banking, Insurance and Stock Market
Обсяг освітньої програми ЄКТС	- на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та пере зараховує: - не більше ніж 120 ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; - не більше ніж 60 ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями.
Наявність акредитації	Започатковано провадження освітньої діяльності з 2025 року Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм в ХАІ».
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності повної загальної середньої освіти за результатами зовнішнього незалежного оцінювання або ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» в порядку, визначеному законодавством)
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є формування комплексної системи підготовки фахівців з вищою освітою за першим (бакалаврським) рівнем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з інноваційним мисленням, систематизованими знаннями та передовими компетентностями у сфері фінансових послуг, здатних розв'язувати складні спеціалізовані	

завдання та практичні ситуації на основі опанування системи загальних та фахових здібностей й компетентностей, професійно їх реалізовувати в українських, закордонних підприємствах, організаціях та установах, державних і муніципальних органах влади, зокрема й підприємств, організацій чи установ аерокосмічної галузі	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Об'єкт вивчення: загальні закони та тенденції розвитку фінансово-економічних систем, підприємств, організацій, мотивація та поведінка суб'єктів ринку, соціально-економічні процеси, їх моделювання та регулювання. Ціль навчання: формування висококваліфікованого фахівця, який володіє сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, здатного вирішувати як поточні, так і нестандартні завдання і проблеми в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в умовах невизначеності ринкового середовища Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи соціально-поведінкових та економічних наук, які в сукупності забезпечують багатовекторність підготовки фахівців з організації фінансової діяльності фінансових та не фінансових корпорацій, установ та організацій сектора державного управління Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання, математичні, статистичні та якісні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології, методи дослідницької діяльності та презентації результатів. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності.
Орієнтація освітньої програми	Структура програми передбачає опанування базових знань щодо економічних процесів та закономірностей функціонування фінансового ринку, його банківського та страхового секторів; організації діяльності фінансових посередників; економічного моделювання та прогнозування фінансових потоків; аналізу і оцінювання процесів використання фінансових ресурсів; формування прогнозних розрахунків потреби в грошових ресурсах; визначення ефективності використання власних та кредитних коштів; ефективності результатів діяльності гравців фінансового, банківського та страхового ринків; управління інноваційними фінансовими продуктами; визначення інвестиційного потенціалу підприємств, організацій, установ; збирання, обробки та систематизації фінансової інформації; розробки стратегії управління конкурентоспроможністю фінансової, банківської та страхової установи; формування навичок управління фінансовими, банківськими та страховими ризиками; ідентифікації зовнішніх та внутрішніх сигналів страхового ринку; оцінювання постійних змін фінансового, банківського, страхового і фондового ринків, з метою розробки обґрунтованих напрямів вдосконалення діяльності підприємств, організацій, установ фінансового, банківського та страхового секторів національної економіки; розроблення та впровадження методичного інструментарію, міжнародних стандартів фінансової, банківської, страхової і біржової діяльності; вивчення та впровадження існуючого досвіду, проведення наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування з можливістю врахування специфіки авіаційної та авіатранспортної сфери застосування отриманих навичок.
Основний фокус ОП	Спеціальна освіта в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
Особливості програми	Програма передбачає надання знань та навичок з економічних процесів та закономірностей функціонування та розвитку фінансового ринку, діяльності банків та учасників страхового ринку з можливістю врахування специфіки авіаційної та авіатранспортної сфери застосування отриманих навичок. Орієнтована на фахову спеціальну підготовку сучасних фінансових аналітиків, фахівців у сферах банківських та страхових послуг, ініціативних та гнучких до швидких змін фінансового, банківського та страхового сектору. Враховує сучасні вимоги до вирішення практичних ситуацій за профілем фахових здібностей. Формує фахівців з новими перспективними засадами аналітичного мислення, здатних застосовувати існуючі методи та інструменти фінансового регулювання в специфічних

	умовах діяльності підприємств, організацій та установ сфери авіації та авіаційного транспорту, базуючись на отриманих додаткових компетентностях в галузі авіаційно-космічної техніки. Здобувачі освітнього рівня мають можливість проходження навчальної, ознайомчої та виробничих практик на підприємствах авіаційної та авіатранспортної галузі економіки України, зокрема Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», ТОВ «Вертикаль» тощо.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Здобувачі вищої освіти можуть працювати в органах державної влади та управління, органах Державної фіскальної служби України, Державної казначейської служби України, органах Рахункової палати, Митної служби України, комісіях з цінних паперів, на підприємствах і в організаціях різних форм власності та видів діяльності, у банках, страхових компаніях, фінансово-кредитних установах, фондах, благодійних товариствах та ін. Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010, зокрема: 1461 Менеджер (управитель) із грошового посередництва; 1462 Менеджер (управитель) із фінансового лізингу; 1463 Менеджер (управитель) із надання кредитів; 1465 Менеджер (управитель) із страхування; 1466 Менеджер (управитель) із пенсійного недержавного страхування; 1467 Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів; 1468 Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері страхування; 1469 Менеджер (управитель) із фінансового посередництва; 3411 – дилери (біржові торговці за свій рахунок) та брокери (посередники) із заставних та фінансових операцій; 3412 – страховий агент; 3419 - інші фахівці в галузі фінансів і торгівлі; 3419 - інспектор кредитний; 3419 - інспектор обмінного пункту.
Подальше навчання	Отримання освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекційні курси поєднуються з практичними заняттями, проведенням консультацій, самостійною і індивідуальною роботою студентів
Оцінювання	Письмові іспити, заліки (в т. ч. диференційовані), реферати, презентації, письмові звіти з практичних робіт, пояснювальні записки з курсових робіт, есе, поточний контроль, модульний контроль, кваліфікаційна робота бакалавра та її захист.
	Письмові іспити, заліки (в т.ч. диференційовані), реферати, презентації, письмові звіти з практичних робіт, пояснювальні записки з курсових робіт, поточний контроль, модульний контроль, кваліфікаційна робота бакалавра та її захист.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

	ЗК10. Здатність працювати у команді. ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК12 Здатність працювати автономно. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку. СК12. Здатність формулювати нові гіпотези та практичні задачі в області фінансів, банківської справи та страхування, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси і ризики. СК13. Здатність застосовувати знання щодо функціонування фондового ринку, видів цінних паперів, аналізу фінансових ризиків.
7 – Програмні результати навчання	
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та	

програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН24. Знати особливості функціонування фондового ринку, розуміти тенденції його розвитку, аналізувати фінансові ризики.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню програму за кваліфікацією відповідають профілю та напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. Лектори, які викладають у рамках програми, є активними вченими, публікують праці у вітчизняній і зарубіжній науковій пресі, мають відповідну професійну компетентність і досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності. Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням «Про організацію освітнього процесу». Відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМ України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187)
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Класи забезпечені персональними комп'ютерами, мультимедійними проекторами та іншою оргтехнікою. Сучасні програмні продукти допомагають студентам засвоювати програми курсів та набувати необхідні компетентності та навички. Відповідає матеріально-технічним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМ України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187)
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Веб-сайт Університету містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Навчальний процес забезпечується навчально-методичними комплексами дисциплін у друкованому та електронному вигляді підготовлений викладачами, а саме: підручниками, презентаціями за лекціями, конспектами лекцій, методичними вказівками до практичних занять, методичними вказівками до самостійної роботи, методичними вказівками до виконання індивідуальних завдань. В Університеті працює належно оснащена бібліотека; читальний зал,

	забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Інформаційні ресурси бібліотеки Університету за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Бібліотека Університету забезпечує безкоштовний доступ до фондів та зовнішнім електронним інформаційним ресурсам в локальних мережах бібліотек. Відповідає інформаційним та навчально-методичним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187)
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету Учасники освітнього процесу Університету, а саме здобувачі освітніх ступенів бакалавра, магістра, освітньо-наукового ступеня доктора філософії, здобувачі наукового ступеню доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники й інші учасники освітнього процесу та вітчизняні/іноземні учасники і навчальні заклади (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між Університетом або його основними структурними підрозділами та вітчизняними/іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване Учасником з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Університету, в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів. Учасники мають право на: продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у вищих навчальних закладах-партнерах тощо; безпечні та нешкідливі умови навчання; користування: навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає; участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій; зарахування результатів навчання (кредитів) у вищому навчальному закладі-партнері, або результатів досліджень в установленому порядку; отримання документа про результати навчання або про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у вищому навчальному закладі партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання студента.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом «Харківський авіаційний інститут» і навчальними закладами країн-партнерів, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність Еразмус + КА 1 про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають можливість отримати стипендії в рамках програми: студентами, аспірантами, викладачами та адміністративними працівниками університету.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземців в університеті здійснюється за денною (очною) та заочною формами навчання на підставі документів про попередню освіту. Навчання іноземних громадян здійснюється державною або англійською мовами. Якщо навчання здійснюється державною мовою, то у певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.

3 ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (КОП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Іноземна мова	4	залік
OK2	Інформатика	5	залік
OK3	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік
OK4	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	5	іспит
OK5	Політична економія	5	іспит
OK6	Теорія фінансів	6,5	іспит
OK7	Іноземна мова	4	диф. залік
OK8	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	5	іспит
OK9	Мікро- та макроекономіка	4	іспит
OK10	Основи фондового ринку	4	іспит
OK11	Гроші та кредит	5,5	іспит
OK12	<i>Навчальна практика</i>	3	залік
OK13	Основи авіакосмічної техніки	3	залік
OK14	Економіка підприємства	4	іспит
OK15	Менеджмент	4	іспит
OK16	Статистика	3	іспит
OK17	Фінанси	4	іспит
OK18	Банківська система	4,5	залік
OK19	Фінанси домогосподарств	3	іспит
OK20	Аудит	3	залік
OK21	Бухгалтерський облік	4	іспит
OK22	Інвестування	4,5	залік
OK23	<i>Ознайомча практика</i>	3	залік
OK24	Страховання	5	іспит
OK25	Інвестиційний аналіз	4,5	іспит
OK26	Інвестиційний аналіз (КР)	2	диф. залік
OK27	Податки і фіскальна політика	4	іспит
OK28	Фінансовий ринок	5	іспит
OK29	Облік у банках	5	іспит
OK30	Аналіз діяльності банку	4	іспит
OK31	Бюджетна система	4,5	іспит
OK32	<i>Виробнича практика</i>	3	залік
OK33	Податкова система	4	іспит
OK34	Фінансовий аналіз	4	іспит
OK35	Фінансовий аналіз (КР)	2	диф. залік
OK36	Інформаційні системи та технології за фаховим спрямуванням	4	залік
OK37	Місцеві фінанси	3,5	іспит
OK38	Міжнародні фінансові розрахунки	4	іспит
OK39	Ризикологія	3,5	іспит
OK40	Соціальне страхування	3,5	іспит
OK41	БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист	3	залік
OK42	Фінанси страхових організацій	4,5	іспит
OK43	Фінансова діяльність суб'єктів господарювання	3	іспит
OK44	Фінансова діяльність суб'єктів господарювання (КР)	2	диф. залік
OK45	Кваліфікаційна робота бакалавра	9	атестація
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Вибіркові компоненти ОП*			
Вибірковий комплекс, що забезпечує соціальні навички (Soft skills) *			
BK1	Правова компетентність	3	залік
BK2	Формування системного наукового світогляду	3	залік
BK3	Військово-патріотична підготовка	3	залік
BK4	Математичний блок на вибір	5	іспит
Вибірковий блок дисциплін професійного спрямування Major **			
BK5	Major. Дисципліна 1	3	залік
BK6	Major. Дисципліна 2	4	залік
BK7	Major. Дисципліна 3	4	залік
Вибірковий блок дисциплін Minor ***			
BK8	Minor. Дисципліна 1	5	іспит
BK9	Minor. Дисципліна 2	5	іспит
BK10	Minor. Дисципліна 3	5	іспит
BK11	Minor. Дисципліна 4	5	іспит
Окремі вибіркові дисципліни****			
BK12	Дисципліна індивідуального вибору 1	5	залік
BK13	Дисципліна індивідуального вибору 2	5	залік
BK14	Дисципліна індивідуального вибору 3	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліку/блоці освітніх компонент BK1 –BK4, тим самим забезпечує опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття соціальних навичок (Softskills) відповідно до вимог стандарту спеціальності. Перелік складових освітніх компонент BK1 –BK4 може збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

** Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін професійного спрямування MAJOR. Блоки дисциплін професійного спрямування MAJOR можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

***Загальноуніверситетський блок, в якому блоки дисциплін для вибору пропонують кафедри Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання, які можуть передбачати здобуття часткової професійної кваліфікації. До складу кожного блоку Minor входять чотири послідовних освітніх компоненти обсягом п'ять кредитів кожна. Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін Minor. Блоки дисциплін Minor можуть оновлюватися за рішенням галузевої НМК

**** Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент BK12-BK14, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання. Переліки складових освітніх компонент BK12-BK14 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

Здобувач, який зарахований на базі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»), виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС. При цьому ХАІ визнає та перезараховує не більше ніж 120 ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок і не більше ніж 60 ЄКТС отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за іншими спеціальностями.

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

3.2 Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Під час формування переліку дисциплін, практик та атестації враховано вимоги положення «Про організацію освітнього процесу у ХАІ» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu/>) та відповідних нормативних документів.

Практики та/або стажування (за всіма видами) входять до складу обов'язкових навчальних дисциплін. Кількість форм контролю на навчальний рік не перевищує шістнадцять. Аудиторне навантаження становить від 1/3 до 2/3 загального обсягу навантаження.

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами надано у додатку А.

3.3 Структурно-логічна схема ОП

Структурно-логічна схема (додаток Б) освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибіркових. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання яка реалізується через обирання вибіркових компонент згідно Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-zabezpechennya-prava-studentiv-na-vibir-navchalnih-disciplin/>.

4 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації бакалавр з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

6 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПР) ОБОВ'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОП

[illegible]

Додаток А
РОЗПОДІЛ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ЗА СЕМЕСТРАМИ

1 курс				2 курс				3 курс				4 курс			
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр	
КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів
OK1	4	OK7	4	OK14	4	OK20	3	OK25	4,5	OK30	4	OK36	4	OK41	3
OK2	5	OK8	5	OK15	4	OK21	4	OK26	2	OK31	4,5	OK37	3,5	OK42	4,5
OK3	3	OK9	4	OK16	3	OK22	4,5	OK27	4	OK32	3	OK38	4	OK43	3
OK4	5	OK10	4	OK17	4	OK23	3	OK28	5	OK33	4	OK39	3,5	OK44	2
OK5	5	OK11	5,5	OK18	4,5	OK24	5	OK29	4	OK34	4	OK40	3,5	OK45	9
OK6	6,5	OK12	3	OK19	3					OK35	2				
		OK13	3												
		BK1	3	BK2	3	BK3	3	BK7	4	BK9	5	BK10	5	BK11	5
				BK5	3	BK4	5	BK8	5	BK12	5	BK13	5	BK14	5
						BK6	4								
28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5	
60				60				60				60			

Всі компоненти (обов'язкові та вибіркові), їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних (фахових)) та визначення результатів навчання представлено у робочих програмах дисциплін та/або силабусах на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програми і компонентів» (окремо за кожним курсом навчання) освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriiv/finansii-bankivska-sprava-strahuvannya-ta-fondovij-rinok1/>).

Додаток Б

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

